

Van Tatiana de Rosnay verscheen eveneens bij Artemis & co

Haarnaam was Sarah
Die laatste zomer
Kwetsbaar
Het huis waar jij van hield
Het appartement

Wilt u op de hoogte worden gehouden van de boeken
van uitgeverij Artemis & co? Meldt u zich dan aan voor de
nieuwsbrief via onze website www.uitgeverijartemis.nl

TATIANA DE ROSNAY

Onvoltooid verhaal

Vertaald door
Inge de Heer

Artemis & co

In memoriam

Mijn oma, Natascha Koltsjin de Rosnay
(Sint-Petersburg, 1914 – Sens, 2005)

Mijn oom Arnaud de Rosnay
(Parijs, 1946 – Straat van Formosa, 1984)

Vergeet de boeken die je wilt schrijven
Denk alleen aan het boek dat je aan het schrijven bent.

- Henry Miller

Je schrijft niet omdat je iets wilt vertellen
Je schrijft omdat je iets te vertellen hebt.

- F. Scott Fitzgerald

Vrijdag 15 juli 2011

Alles is ijdelheid. Niets is eerlijk.

- William Thackeray

Toen Nicolas bij het Gallo Nero aankwam vond hij dat het meer weg had van een privéwoning dan van een hotel: een breed, okergeel pand met een donkerrood dak en groene luiken. Een eindje verderop stonden Lamborghini's, Ferrari's en Jaguars geparkeerd. Hij liep een paar treden op, en daar zwaaide de deur open. Een slanke vrouw in een zwart mantelpakje sprak zijn naam uit alsof er geen verrukkelijker klank op aarde was. Malvina en hij werden een lobby binnengeleid die er volstrekt niet uitzag als een hotellobby, maar eerder als de uitnodigende ingang van de woning van een vriend: betegelde vloer, balkenplafond, een stenen open haard met daarboven een schilderij van een haan, comfortabele witte banken, felgekleurde kussens, planten, salontafels, stapels boeken en tijdschriften. De openstaande erkerramen boden zicht op het met kaarsen verlichte terras, en hij hoorde geroezemoes, gelach, het gerinkel van ijsblokjes en het getingel van een piano die 'The Girl From Ipanema' speelde. Het Gallo Nero rook naar kaneel, zonneschijn, citroen en lavendel, maar vooral naar plezier en geld.

Twee weken geleden, op een smoorhete dag begin juli in Parijs, had Frédérique, een mooie, blauwogige journaliste met een brede lach die voor een glossy werkte, tijdens de lunch bij La Cigale Récamier gezegd: 'Nicolas, je moet echt eens naar het Gallo Nero gaan.' Het ideale luxe ontsnappingsoord, had ze het genoemd. Makke-

lijk te onthouden. De zwarte haan. Hij zocht het op. Exclusief. Het soort plek waar de happy few zich discreet verzamelen. Het resort lag op een piepklein eilandje voor de Toscaanse kust. Het had een privérotsstrand dat bereikbaar was via een James Bond-achtige, in de rotswand gebouwde lift, een beroemde chef-kok, tennisbanen en een niervormig zoutwaterzwembad. Het was schandalig duur. Maar aanlokkelijk was het wel. Hij snakke ernaar de benauwde Parijse zomer te ontvluchten. Bovendien was hij sinds 2003, sinds die reis met zijn beste vriend François, niet naar de Italiaanse kust geweest. Hij belde het Gallo Nero. De hooghartige persoon die de telefoon opnam deelde hem mee: 'Het spijt me, signor, we hebben voor die week geen kamers meer beschikbaar. U moet bij ons maanden van tevoren boeken.' Hij mompelde een verontschuldiging en vervolgde: 'Kan ik mijn naam en telefoonnummer achterlaten voor het geval u toch een kamer vrij hebt? Mijn vriendin is jarig, en... eh...' Een zucht aan de andere kant van de lijn. Hij nam aan dat een zucht ja betekende en zei: 'Nicolas Kolt.' Voordat hij aan zijn telefoonnummer kon beginnen hoorde hij een gesmoord gekreun. 'Pardon?' zei de vrouw hijgend, alsof iemand haar keelde. 'U zei Nicolas Kolt.' Hij was dit zo langzamerhand wel gewend, maar het deed hem nog steeds goed. 'De schrijver? De auteur van *De envelop*? Signor Kolt, u had me meteen moeten zeggen wie u bent; natuurlijk hebben we een kamer voor u. Sterker nog: een van onze mooiste kamers, met een prachtig uitzicht over de Monte Argentario. Wanneer kunnen we u verwachten, signor Kolt?'

Hij was donderdagavond laat aangekomen, met een uitgeputte Malvina in zijn kielzog, na een lange reis: eerst de vlucht van Parijs-Charles de Gaulle naar Rome-Fiumicino, waar ze opgewacht werden door een chauffeur, en daarna de rit langs de kust. Deze vrijdagochtend ligt Malvina nog te slapen in de grote kamer, die inderdaad prachtig is. Smaakvolle zandkleurige en beige tinten, aquarellen van Italiaanse dorpen, roomwitte gordijnen en beddensprei. Witte rozen, schaaltes met vijgen en druiven. Een envelop met daarin een persoonlijk welkomstwoord van de hotelma-

nager, dr. Otto Gheza. Nicolas staat vroeg op, doet zijn best om Malvina niet wakker te maken en werpt vanachter de gordijnen een blik op het balkon met de twee ligstoelen, vierkante teakhouten tafel en laurierboompjes in pot. Hij schiet zijn zwembroek aan en de donzige badjas die aan de deur hangt, en sluipt met een zwart Moleskine-notitieboekje en een zwarte Montblanc-vulpen in zijn hand de kamer uit om op het terras te gaan ontbijten. Het valt Nicolas op dat het voltallige personeel, van de strenge dame die de scepter zwaait over de kamer tot het dienstmeisje dat flessenwater brengt, zijn naam lijkt te kennen. Ze kennen zijn naam en spreken die correct uit, op z'n Russisch, met een ronde 'o', alsof ze zich ervan bewust zijn dat het een afkorting is van Koltsjin. Ze lachen hem toe, maar hun lach heeft niets huichelachtigs of kruiperigs. Hij had Malvina tijdens de vlucht verteld dat het hotel weinig kamers had – niet meer dan een stuk of twintig – en 's winters dichtging, maar van april tot september vol zat. Hij vertelde Malvina ook dat hij op de website had gelezen dat het Gallo Nero in de jaren zestig ontsproten was aan de verbeelding van een Amerikaanse piloot en een Romeinse erfgename, die verliefd op elkaar waren geworden en deze villa boven de zee hadden laten bouwen. Omdat ze kinderloos waren gebleven werd het landgoed dertig jaar later verkocht aan een rijke Italiaan, die er een hotel van had gemaakt. Malvina vond het romantisch, zoals Nicolas al had verwacht. Malvina geloofde heilig in romantiek, een eigenschap van haar die hem vaak vertederde.

Onder grote vierkante parasols is een ontbijtbuffet klaargezet. Het is stil, afgezien van het gegons van een tuinsproeier, het getjilp van een onzichtbare vogel en het gedempte geronk van een vliegtuig, hoog in de wolkeloze hemel. Hoewel het nog vroeg is, zitten verscheidene gasten al te eten. Nicolas wordt naar een tafel met uitzicht gebracht. De glinsterende, uitgestrekte, turquoise zee is bespikkeld met jachten, veerboten en cruiseschepen. Wanneer hem wordt gevraagd of hij liever thee of koffie wil, antwoordt hij: 'Lapsang souchong.' Die wordt hem binnen vijf minuten ge-

bracht, in een zware theepot. Na even te hebben gewacht schenkt hij de lapsang uit. Een verzorgd uitziende man in een zwart pak loopt geruisloos voorbij, knikt naar hem en mompelt: 'Een prettige dag gewenst, signor Kolt.' Nicolas knikt terug en vraagt zich af of dit dr. Gheza is, de hotelmanager, en of hij misschien iets had moeten terugzeggen of had moeten opstaan. Hij neemt een slokje thee en geniet van de rokerige smaak. Daarna haalt hij zijn notitieboekje uit zijn zak, legt het op tafel en slaat het open op de eerste bladzijde. Hij leest zijn laatste aantekeningen door. Aantekeningen voor dat vervloekte boek dat hij zogenaamd aan het schrijven is. Aantekeningen die hij maakt om de schijn op te houden, ervoor te zorgen dat er in alle ernst, in alle eerlijkheid kan worden gezegd dat Nicolas Kolt bezig is met zijn nieuwe roman, de roman waarop iedereen wacht, de opvolger – ja, dat boek. Aantekeningen die hij maakt om Alice Dor (Franse uitgeefster en agent) en Dita Dallard (publiciteitsagent) gerust te stellen. Om Emma Duhamel, geboren Van der Vleuten (moeder) gerust te stellen. Om Malvina Voss (vriendin) gerust te stellen. Om Delphine Valette (ex-vriendin), haar dochter Gaïa Garnier, en Elvire Duhamel en Roxane Van der Vleuten (tantes) gerust te stellen. Om Lara Martinvast (boezemvriendin) gerust te stellen. Om Isabelle Pinson (bankier) en Corinne Beyer (belastingdeskundige) gerust te stellen. Om Agneta Sandström (Zweedse uitgeefster), Carla Marsh (Amerikaanse uitgeefster), Ursula Berg (Duitse uitgeefster), Lorenza Manfredi (Italiaanse uitgeefster), Marije Gerritsen (Nederlandse uitgeefster), Alina Vilalunga (Spaanse uitgeefster) enzovoort, enzovoort – om al die bezorgde vrouwen om hem heen, binnen en buiten de uitgeverwereld, gerust te stellen. Nicolas is bezig met zijn nieuwe roman. Kijk hem eens ijverig schrijven, met een geconcentreerde frons en koortsachtig dansende pen. Ze moesten eens weten, die ongeruste vrouwen, dat zijn notitieboekje vol staat met droedels en betekenisloze, structuurloze zinnen, niet meer dan slierten woorden die als kralen aan een ketting aan elkaar geregen zijn.

Nicolas denkt aan het moeiteloze schrijfsproces bij *De envelop* en

voelt zich schuldig. Die roman heeft hij vier jaar geleden geschreven aan de gammele keukentafel van Delphine in de Rue Pernety, met een taterende Gaïa in de ene hoek en een fluitende fluitketel in de andere, terwijl Delphine met haar moeder of Gaïa's vader telefoneerde. Niemand kon de woordenstroom tegenhouden die hij met passie, woede, angst en genot uitspuwde. Zijn inspiratie nam geen moment af. Hoe vaak had hij dat verhaal wel niet aan journalisten verteld? Ze leken er nooit genoeg van te krijgen. 'Bent u echt op het idee voor de roman gekomen toen u een nieuw paspoort ging aanvragen?' vroegen ze, en vragen ze nog steeds. Hoe kon Nicolas hun tegenwoordig ooit vertellen dat er geen nieuw boek is omdat hij er de tijd niet voor kan vinden, omdat hij zich liever wentelt in de voortdurende aandacht van de media en de niet-aflatende adoratie van zijn lezers?

Links van hem zit een zwijgend, ernstig stel. Nicolas observeert hen. Hij houdt ervan naar mensen te kijken – naar hun gezicht, hun kleding, hun horloge. Hij heeft van jongs af aan op horloges gelet. Maar nu hij opeens roem en de daarbij behorende rijkdom heeft vergaard, let hij ook op merknamen, logo's, kleding, schoenen en zonnebrillen, een gewoonte waar zijn ex Delphine zich aan ergerde. Tijdens de moeilijke periode waarin ze uit elkaar waren gegaan had ze er een handje van gehad hem erop te wijzen dat hij zo veranderd was. Zo ijdel was geworden.

De man leest, de vrouw bestudeert haar nagels. Fransen, schat hij zo in. Vijftigers. Hij is verzorgd, diep gebruind, kalend (wat hem ongetwijfeld zorgen baart). Een Bréguet-horloge. Een donkerblauw shirt met een groene krokodil. Madame heeft het soort highlights dat populair is bij vrouwen van die leeftijd. Menopauze-blond. Een lichtgroene overhemdjurk. Hij vraagt zich af of ze de laatste tijd nog seks hebben gehad. Gezien dat gespannen trekje rond haar mond komt ze waarschijnlijk niet vaak klaar. En al helemaal niet met haar man, te oordelen naar haar afgewende houding. Manlief maalt cornflakes weg en nipt van zijn koffie. Vrouwlief prikt lusteloos in een fruitsalade. Ze is inmiddels opgehouden haar

nagels te bestuderen en kijkt uit over de zee. Er glijdt een weemoedige uitdrukking over haar gezicht. Ze zal ooit wel een mooie vrouw zijn geweest.

Rechts van hem een ander stel. Jonger. Zij is ongeveer dertig. Mediterraan type, olijfkleurige huid, ronde schouders, weerbarstig haar, het soort waar je geen kam doorheen krijgt. Donkere zonnebril, Italiaans merk. Hij komt uit het Midden-Oosten, is gezet, sterk behaard, en heeft een sigaret aan zijn lip hangen. Rolex Daytona met zwarte coating. Hij heeft drie telefoons naast elkaar op tafel liggen, als rokende pistolen. Hij pakt er een op en praat luid, lurkend aan zijn sigaret. De vrouw staat op om het uitzicht te bewonderen. Haar benen zijn teleurstellend kort en stevig, met dikke enkels. Ze draagt schoenen met hoge plateauzolen en glinsterende bandjes. Die zal ze wel naast haar bed hebben staan en zelfs aantrekken als ze gaat plassen.

Nicolas kiest zijn ontbijt uit. Het overvloedige buffet is om van te watertanden. Hij neemt Bircher-muesli, meloen en yoghurt. De Fransen zijn vertrokken. Hij hoopt dat hij nooit zo zal worden, zo verbitterd door het leven zal gaan. Hij denkt aan zijn moeder Emma en krijgt een schuldgevoel, omdat hij al een tijdje niet bij haar op bezoek is geweest. Hij drukt zichzelf op het hart haar te bellen. Terwijl hij de muesli opschept maakt hij zich een voorstelling van zijn moeder in het appartement in de stille, met bakstenen geplaveide Rue Rollin, waar hij is opgegroeid. Rijen boeken aan weerszijden van de gang, stapels kranten in de studeerkamer; het verre geraas van de drukke Rue Monge dringt binnen via de open ramen. Het hele huis ademt literatuur en kennis. Zijn moeder zit met haar rode pen in de aanslag over stapels proefwerken gebogen en zet snel en gedecideerd strepen op het papier. Hij zal haar bellen, vandaag; hij moet haar vandaag bellen. Dan kunnen ze even babbelen en zal hij een gaatje vinden om met haar te lunchen, ergens tussen het evenement in Singapore en de tournee door Scandinavië in. Hij zal haar meenemen naar dat Griekse restaurant in de Rue Candolle waar ze van houdt; hij zal de verhalen aanhoren

over haar rampspoed – haar ingewikkelde knipperlichtrelatie met Renaud, een sombere, gescheiden man, en haar problemen met haar filosofiestudenten op het Collège Sévigné – en hij zal zoals gewoonlijk bij zichzelf denken dat ze er jonger uitziet dan haar tweënvijftig jaar, zo mooi als ze nog is met haar mistgrijze ogen en haar blanke huid, die gloeit als ze van streek is. Zijn moeder, met het uitgesproken Belgische accent dat ze nooit is kwijtgeraakt, ondanks ruim dertig jaar in Parijs. Zijn moeder, die sinds de dood van zijn vader, achttien jaar geleden, alleen woont. Nicolas is hun enig kind. Hoewel ze een reeks minnaars heeft gehad en zelfs met enkele pechvogels een relatie, is ze nog steeds alleen, ondanks de wisselende verhouding met Renaud. Hij weet dat ze hem tijdens die lunch, bij een moussaka, met die mistogen zal aankijken en zal vragen: ‘Je bent door al dat gedoe toch niet te veel veranderd, hoop ik?’ En wanneer ze ‘al dat gedoe’ zegt, maakt ze elegante, vage gebaren in de lucht, beschrijft ze bellen met haar vingers. Nicolas weet dat ze zijn ex geregeld spreekt. Delphine komt bij haar lunchen of op de thee met haar dochter Gaïa, dertien inmiddels, dezelfde kleine Gaïa die hij vijf jaar lang heeft zien opgroeien, en hij weet dat ze met z’n allen in Emma’s keuken over hem gaan zitten praten. En dat ze zullen zeggen dat hij veranderd is. Ja, hij is door ‘al dat gedoe’ veranderd. Hoe kon het ook anders?

Malvina verschijnt onverwachts aan de ontbijttafel. Haar gezicht is gezwollen van de slaap en ze heeft kreukels in haar wangen, vouwen die haar ouder maken. Ze is merkwaardig bleek.

‘Gefeliciteerd met je verjaardag,’ zegt hij. ‘Tweëntwintig!’

Ze grijnst naar hem en hij geeft haar hartelijk een aai over haar bol. Hij vraagt of ze sinaasappelsap, thee, een broodje wil. Ze knikt. Hij gaat terug naar het buffet. De behaarde man zit nog steeds te telefoneren en maakt stekende bewegingen met een mollige wijsvinger. De kortbenige brunette is verdwenen. Nicolas en Malvina nuttigen hun eerste ontbijt in het Gallo Nero in rust. Ze praten niet, maar houden elkaars hand vast. Nicolas geniet ervan dat de ogen van Malvina dezelfde kleur hebben als de zee achter haar.

Haar huid voelt zacht aan. Teer. Er welt zo'n beschermende tederheid in hem op dat hij haar pols omklemt, zoals acrobaten zich in de lucht aan elkaar vastgrijpen. Het verjaardagscadeau voor Malvina is nog boven, in zijn bagage. Hij zal het haar vanavond geven, tijdens het diner. Een horloge. Het was knap lastig geweest om het horloge dat hij wilde hebben op te sporen. Hij had het uiteindelijk online gevonden en de verkoper, een glatte Serviër, getroffen in de bar van het Grand Hotel Intercontinental in de Rue Scribe. Waarom houdt u van horloges? Die vraag werd hem tegenwoordig in vrijwel alle interviews gesteld. Toch had hij het de eerste keer, twee jaar geleden nu, wel gemakkelijk gevonden er antwoord op te geven. De journaliste was een weelderige blondine met een pientere blik. Die middag had hij in het Ambassadehotel aan de Herengracht in Amsterdam een aantal interviews op rij: met *De Telegraaf*, het *Algemeen Dagblad* en de *Volkskrant*. Marije, zijn uitgeefster, had af en toe haar hoofd om de deur van de besloten salon gestoken om te zien hoe hij zich hield. De envelop had in Nederland verrassend hoge verkoopcijfers behaald, zelfs nog voordat de film in première was gegaan. De pers zat te popelen om meer te weten te komen over die jonge Franse schrijver die stormenderhand de uitgeverwereld had veroverd met een eerste roman over een taboe verklaard familiegeheim.

'U draagt op al uw foto's een ander horloge,' zei de blondine. 'En soms draagt u er aan elke pols een. Waarom?' Dus toen had hij het uitgelegd. Zijn eerste horloge, een Hamilton Khaki, had hij van zijn vader gekregen voor zijn tiende verjaardag. Het had een zwarte wijzerplaat met dubbele cijfers – grote Arabische cijfers, een tot en met twaalf, en daarbinnen een kring kleinere, een tot en met vierentwintig –, op drie uur een klein datumvenster, een donkere leren band en een roestvrijstalen kast, in een sobere, zakelijke, militaire stijl. 'Soldaten droegen dat horloge in Vietnam,' zei zijn vader toen Nicolas vol ontzag het doosje openmaakte. Zijn eerste horloge. 'Je eerste horloge vergeet je nooit,' zei hij tegen de journaliste. Zijn vader stierf kort daarna. De Hamilton Khaki werd een re-

likwie. Een talisman. Nicolas droeg het horloge niet, maar verloor het nooit uit het oog. Als hij op reis ging, nam hij het mee. Hij keek er vaak naar, en hij hoefde er maar naar te staren of het te omsluiten met zijn handpalm, of het toverde als de lamp van Aladdin het beeld tevoorschijn van Théodore Duhamel in zijn laatste jaar, drieëndertig en in volle glorie, fier rechtop bij de open haard in de Rue Rollin, met de gebruikelijke sigaar tussen zijn lange, slanke vingers. Zijn vader had een DOXA SUB met een oranje wijzerplaat, die zijn pols nooit verliet. Nicolas dacht vaak aan dat horloge, dat na de dood van Théodore Duhamel niet was aangetroffen. 'Soms draag ik er twee omdat ik geen keus kan maken. Elk horloge vertelt een verhaal,' zei Nicolas tegen de blondine. 'Van wie je het hebt gekregen, ter gelegenheid waarvan, wanneer. Of als je het zelf hebt gekocht: waar en hoe. Ik ben niet geïnteresseerd in modieuze modellen, al bewonder ik die wel.' (Hij dacht aan de Rolex die hij zijn moeder voor haar vijftigste verjaardag had gegeven, een Oyster Perpetual uit 1971 met de inscriptie 'Tiffany and Co.', die hij in de Rue de Sèvres had gekocht bij een van zijn favoriete winkels. Maar hij sprak er niet over, want hij had geleerd voorzichtig te zijn met het woord 'Rolex', vooral in het bijzijn van een journalist die een Swatch droeg.) 'Ik heb liever een zeldzamer exemplaar, een dat moeilijk te vinden is, een dat wat slijtage vertoont en niet blinkt, alsof het het een en ander heeft doorstaan.'

De blondine knikte. 'Ik begrijp het,' zei ze. 'Net als uw vrouwelijke hoofdpersoon, Margaux Dansor? Een vrouw die door de wol geverfd is, veel heeft meegemaakt, maar toch nog iets te ontdekken heeft?'

Hij vond het een slimme zet, dat ze een link legde tussen zijn passie voor vintage horloges en zijn vrouwelijke hoofdpersoon van middelbare leeftijd, Margaux. Een zesentwintigjarige man die een achtenveertigjarige huisvrouw had gecreëerd, en daar buitengewoon goed in was geslaagd. Zo'n geloofwaardige, wat ouderwetse, ernstige maar ook komische, onweerstaanbare hoofdpersoon. Een dochter, een echtgenote, een zus, een moeder, een buurmeisje. Een

romanfiguur die hem wereldberoemd maakte, en die later door Robin Wright op het witte doek tot leven werd gebracht in de filmbewerking door Toby Bramfield, een vertolking waarmee ze in 2010 een Oscar won.

Zal Malvina blij zijn met haar cadeau? Hij neemt haar op terwijl ze haar broodje eet. Malvina is vaalbleek, slank, volmaakt geproportioneerd. Ze heeft een gemengde achtergrond: een Poolse moeder en een Welshe vader. Ze is geen praatster. Al haar gebaren zijn ingetogen. Ze zijn inmiddels negen maanden samen. Hij heeft haar in Londen leren kennen, toen hij daar was voor een evenement op de Franse ambassade in Knightsbridge. Ze was een veelbelovende studente aan het Royal College of Arts. Ze had zijn praatje bijgewoond en kwam haar boek laten signeren. Haar gezicht en haar lach hadden iets sereens, iets zachts. Nicolas had in die tijd nog te kampen met de woelige nasleep van de verbreking van zijn vijfjarige relatie met Delphine. Na een reeks gezichtsloze vrouwen, de ene kortstondige vlam na de andere, had dit stille, donkere, blauwogige wezentje hem betoverd. Hij haalde haar er toe over met hem te gaan dineren in een Chinees restaurant in Brompton Road. Tijdens de maaltijd bleek dat ze een zalig, ironisch gevoel voor humor had. Hij barstte spontaan in lachen uit en stikte bijna in zijn loempia, en voor het eerst sinds Delphine begon hij voorzichtig te denken dat er hoop was, dat deze mooie vrouw misschien wel degene was die hem kon helpen Delphine te vergeten, of hem in elk geval kon helpen eindelijk die bladzij om te slaan. Hij nam haar mee naar zijn kamer in het Langham Hotel in Regent Street. Ze omhelsde hem zo stevig tijdens de seks dat hij er hevig door ontroerd raakte. Toen ze in zijn armen in slaap was gevallen had hij zich verrassend veilig bij haar gevoeld, veiliger dan hij zich sinds Delphine ooit bij andere vrouwen had gevoeld.

Nicolas vindt het prettig dat ze zwijgzaam is. Als ze een klets-kous was geweest zou ze nu niet bij hem zijn. Terwijl ze nog een kop koffie voor zichzelf inschenkt, denkt hij na over wat hij hier in het Gallo Nero eigenlijk zou moeten doen. Het nieuwe boek

schrijven natuurlijk, maar ook even rust nemen, welverdiende rust na het hectische jaar dat hij achter de rug heeft. Hoe vaak is hij wel niet op pad geweest? Hij is de tel kwijt. Hij zou er zijn agenda op na moeten slaan. Korte reisjes door het hele land voor boekenbeurzen, signeersessies, ontmoetingen met schoolklassen en studenten, en om als voorzitter op te treden bij de toekenning van literaire prijzen, gevolgd door hetzelfde schema in het buitenland voor de internationale publicaties van *De envelop* in een tiental verschillende landen. Dan was er recentelijk nog de opwinding geweest rond de release van de film en de Oscar van Robin Wright, met de bijbehorende persfeestjes in de vs en Europa, en de publicatie van de filmedities van *De envelop*, die weer hoog op de bestsellerlijsten kwamen te staan. Hij had toegegeven aan een aantal grillen waar zijn Franse uitgeefster en agent Alice Dor afkeurend tegenover had gestaan. De luxueuze advertentie voor een mannegeurtje, gefotografeerd voor de kust van Naxos, waar hij in een zwoele houding halfnaakt op een jacht ligt. De zwart-witreclame voor een horloge, die elk tijdschrift dat hij opensloeg leek te sieren. 'Was dat nodig?' blafte Alice Dor. 'Ga me nou niet vertellen dat je nog meer geld nodig hebt.' Nee, met wereldwijd dertig miljoen verkochte exemplaren en een film die een Oscar had gewonnen, had hij niet meer geld nodig. Sterker nog: zijn financieel adviseur Corinne Beyer hield zich er al mee bezig. Als het geld zo bleef binnenstromen, had ze gezegd, zou hij moeten overwegen buiten Frankrijk te gaan wonen, vanwege de belastingen.

Malvina en hij glippen terug naar hun kamer. Ze is een tedere, lieve minnares. Zo hartstochtelijk dat hij er soms tranen van in de ogen krijgt, hoewel hij weet dat hij niet van haar houdt. In elk geval niet zoals hij van Delphine hield. Ze gaat op bed liggen en spreidt haar gebruide knieën voor hem. Als ze na afloop douchen, brengen de tere schouderbladen van Malvina herinneringen boven aan een andere douche, in de badkamer in de Rue Pernety: de melkwitte huid van Delphine, zijn handen op haar heupen. Hij vraagt zich ontzet af of hij ooit van een andere vrouw zal houden